

Prioritete TDOU za pripravo programa delo na Univerzi v Mariboru za leto 2013

Področje	Cilj	Dejavnosti TDOU na UM za obdobje 2012-2020	Nosilci v letu 2013
DRUŽBA (DELOVNE PRAKSE, ČLOVEKOVE PRAVICE, VKLJUČEVANJE IN SODELOVANJE S SKUPNOSTJO, POŠTENE POSLOVNE PRAKSE, ODJEMALCI)			
Izobraževanje, odjemalci	<p>spodbujati vključevanje trajnostnega razvoja in družbene odgovornosti v kurikulum</p> <p>spodbujati neformalno izobraževanje študentov in zaposlenih</p> <p>spodbujati vključevanje lokalne skupnosti v izobraževanje o trajnostnem razvoju in družbeni odgovornosti</p> <p>spodbujati povezovanje z industrijo</p> <p>spodbujati vseživljenjsko učenje</p> <p>izobraževati osnovnošolce in srednješolce</p> <p>vplivati na potrošniško zavest porabnikov vode, energije</p> <p>pridobivati uspešne študente iz tujine</p> <p>sodelovati in sokreirati mednarodne konference s področja TDO</p>	<p>integracija vsebin trajnosti in družbene odgovornosti pri poučevanju vseh predmetov in uvajanje obveznega predmeta osnove trajnostnega razvoja in družbene odgovornosti na vseh fakultetah in modulih na prvi, drugi in tretji stopnji izobraževanja</p> <p>vabljeni tuji in domači predavatelji različnih smeri in področji (... TR, DO, ...)</p> <p>priprava delavnice o trajnostnem razvoju in družbeni odgovornosti</p> <p>priprava seminarjev na temo trajnostnega razvoja (enkrat na leto) in družbene odgovornosti</p> <p>priprava izobraževalnih prireditev v mestu (ob raznih okoljskih dnevih), na Učnih poligonih ERM - FF</p> <p>predstavitve najboljših trajnostnih rešitev (enkrat letno) → nagradni razpisi za inovativne rešitve doseganja TR in DO</p> <p>ureditev izobraževalnega centra o trajnostnem razvoju (možnost opravljanja poskusov, razne igre itd.) in družbeni odgovornosti, izvajanje izkustvenega izobraževanja za trajnosti razvoj na Učnih poligonih ERM - FF</p> <p>sistemski prenos znanja v vse sfere izobraževanja, informativna gradiva, obiski po šolah, skupni projekti</p> <p>pravilniki za smotrno rabo, informativna gradiva, oglasi, druge akcije osveščanja</p> <p>projekt ŠD PRE-MISLI zeleno</p> <p>sodeloavnje z avtorskimi prispevki zaposlenih in študentov, soorganizacija konferenc, posvetov, znanstvenih srečanj</p>	<p>UM-vse članice; FG: izvajajo predmete: LESENE ENERGETSKO UČINKOVITE STAVBE , TRAJNOSTNI KONCEPTI NAČRTOVANJA STAVB, izvajata modula: Trajnostna stavba in Trajnostno mesto. FG je pripravila vsebine študijskega programa 2.st. TRAJNOSTNE GRADNJE, ki ga namerajo akreditirati. FG je pripravila vsebine študijskega programa 2.st. TRAJNOSTNE GRADNJE, ki ga namerajo akreditirati. FE: V sklopu študijskega programa I. in II. stopnje se izvajajo predmeti in modul iz področja trajnostne energetike, in sicer predmeti Varovanje okolja, Učinkovita raba energije, Obnovljivi viri energije, Energetika in okolje ter Ekološki modul...</p> <p>UM-vse članice, Out of the Box seminarji</p> <p>UM-vse članice</p> <p>UM-vse članice</p> <p>UM-vse članice</p> <p>FF,</p> <p>ŠD, FE: Izvedba srednješolskega kviza Energetika v Posavju (OVE in URE), MUF - Mini univerza (http://www.muf.si/)</p> <p>ŠD</p> <p>UM-vse članice, FG: Mednarodni posvet: ENERGETSKA UČINKOVITOST V ARHITEKTURI IN GRADBENIŠTVU (2010, 2011, 2012 ...); UM: IRDO konferenca 2013; FE: organizacija mednarodne konference Energy & Responsibility (EnRe) v letu 2013</p>
Razvijanje novih znanj za potrebe družbe	odzivati se na aktualne probleme in razvijati rešitve	prenos raziskovanja in izobraževanja na lokalno raven	UM-vse članice

Področje	Cilj	Dejavnosti TDOU na UM za obdobje 2012-2020	Nosilci v letu 2013
DRUŽBA (DELOVNE PRAKSE, ČLOVEKOVE PRAVICE, VKLJUČEVANJE IN SODELOVANJE S SKUPNOSTJO, POŠTENE POSLOVNE PRAKSE, ODJEMALCI)			
Kvaliteta dela in izobraževanja	<p>povečati kvaliteto dela in izobraževanja</p> <p>spodbujati mobilnost študentov in profesorjev</p> <p>zagotavljati pošteno plačilo za opravljeno delo</p> <p>iskati možnosti za dostopnost študija vsem sposobnim in zainteresiranim</p>	<p>vprašalniki o zadovoljstvu študentov in zaposlenih</p> <p>pridobivanje štipendij za izobraževane v tujini</p> <p>zagotavljanje poštenega plačila za opravljeno delo zaposlenih, študentov</p> <p>iskanje možnosti sofinanciranja študija najrevnejšim in pomoč pri iskanju zaposlitev le-teh po koncu študija</p> <p>iskanje možnosti sofinanciranja bivanja v ŠD socialno ogroženim</p>	<p>UM-vse članice, izvajanje študentske ankete, ankete o dejanski študijski obremenitvi študentov, ankete o zadovoljstvu na delovnem mestu</p> <p>UM-vse članice</p> <p>UM-vse članice</p> <p>ŠD</p>
Način življenja	<p>seznanjati vse udeležence v procesu s trajnostnim načinom življenja in družbeno odgovornostjo</p>	<p>izdelava letakov, oglasov in plakatov, ki imajo nakazane trajnostne in družbeno odgovorne rešitve v življenju posameznika</p> <p>projekt ŠD PRE-MISLI zeleno</p>	<p>ŠD</p>
Zdravje in varnost	<p>spodbujati skrb za zdravje in varnost zaposlenih in študentov</p> <p>spodbujati pozitivno energijo na univerzi</p>	<p>varnost na delovnem mestu (pregled varnostnih načrtov)</p> <p>varnost v laboratorijih</p> <p>pregled varnostnih sistemov članic in univerze</p> <p>delavnice za premagovanje stresa, skrb za telesno in duševno zdravje</p> <p>promocija zdravja na delovnem mestu skladno z novim Zakonom o varnosti in zdravju pri delu (Ur. l. RS, št. 43/2011) ter Zakonom o delovnih razmerjih (Ur. l. RS, št. 42/2002 s spremembami in dopolnitvami)</p> <p>šport in rekreacija za študente in zaposlene</p>	<p>UM-vse članice</p> <p>ŠD</p> <p>ŠD</p> <p>UM-vse članice</p> <p>UM-vse članice</p>
Raziskovanje	<p>spodbujati raziskovanje TDO</p> <p>izkustveno izobraževanje v praksi, ustvarjanje novih znanj</p> <p>raziskovanje za reševanje aktualnih problemov</p>	<p>interdisciplinarno raziskovanje trajnostnega razvoja in družbene odgovornosti</p> <p>skupni projekti različnih fakultet ter drugih deležnikov</p> <p>konkretne aktivnosti na lokalni in regionalni ravni</p> <p>konkretno delo v praksi</p>	<p>UM-vse članice</p> <p>UM-vse članice</p>
Okoljsko pravo	<p>obvladovati okoljsko pravo</p>	<p>preučevanje pravnih dokumentov in usklajevanje s smernicami EU, vnašanje ugotovitev v prakso TDOUM</p>	
Korupcija	<p>preprečiti korupcijo</p>	<p>sprejem dogovora med študenti in profesorji</p> <p>vzpostavitev sistema za ugotavljanje morebitnih zlorab na tem področju</p> <p>informiranje deležnikov o pomenu nekoruptivnosti</p>	<p>UM-vse članice</p> <p>UM-vse članice</p>
Etika in pravičnost	<p>zagotavljanje enakih možnosti</p>	<p>zagotavljanje dostopnosti osnovnih virov, ki omogočajo kakovostni študij vsem deležnikom (tudi invalidom, revnim ipd.)</p> <p>zagotavljanje namestitvenih kapacitet, ki so prilagojene invalidom, študentom s posebnimi potrebami in mladim družinam</p> <p>skrb za nediskriminacijo pri študiju in delu</p>	<p>UM-vse članice</p> <p>ŠD</p>

Področje	Cilj	Dejavnosti TDOU na UM za obdobje 2012-2020	Nosilci v letu 2013
DRUŽBA (DELOVNE PRAKSE, ČLOVEKOVE PRAVICE, VKLJUČEVANJE IN SODELOVANJE S SKUPNOSTJO, POŠTENE POSLOVNE PRAKSE, ODJEMALCI)			
	<p>spodbujati večjo ustvarjalnost posameznikov</p> <p>preprečevanje družbene izključenosti</p> <p>zagotavljanje etike pri znanstveno-raziskovalnem delu</p> <p>spodbujati medgeneracijsko solidarnost, odgovornost</p>	<p>ustvarjanje kreativnih projektov za več trajnostnega razvoja in družbene odgovornosti skupaj z vsemi deležniki UM</p> <p>vzpostaviti sisteme posebne skrbi za depriviligirane skupine deležnikov</p> <p>raziskave in kodeks o etičnem znanstveno-raziskovalnem delovanju</p> <p>vzpostavljanje projektov za spodbujanje medgeneracijskega sodelovanja in vzajemne pomoči med mladimi in starejšimi, aktiviranje upokojenih profesorjev za prostovoljno mentorstvo nekaterim študentom, krepitev komunikacije z upokojenimi zaposlenimi, prostovoljstvo</p>	<p>MUF - Mini univerza (http://www.muf.si/)</p> <p>UM-vse članice</p> <p>UM-vse članice, FZV, ŠS</p>
ISO 26000 in UM	<p>vzpostaviti sistem izvajanja in nadzora delovanja univerze v skladu s smernicami standarda za družbeno odgovornost ISO26000:2010</p> <p>spodbujati interdisciplinarno delo in holističen pristop na UM</p>	<p>določiti odgovorne osebe, sprejeti pravila delovanja (TDOU) in izvajati naloge v skladu z dogovorom</p> <p>evalvirati opravljeno delo in si prizadevati za nenehen razvoj univerze na tem področju</p> <p>iskati razvojne možnosti in priložnosti univerze v slovenskem in mednarodnem prostoru</p> <p>s pomočjo medsebojnega povezovanja članic UM in njenih zaposlenih ter študentov krepiti izmenjavo znanja o TDO ter tako zagotavljati nenehne izboljšave UM na področju TDO ter soustvarjati sinergije v in izven UM za krepitev tega področja</p>	

Področje	Cilj	Dejavnosti TDOU na UM za obdobje 2012-2020	Nosilci v letu 2013
GOSPODARSTVO			
Prihodki	povečati prihodke univerze in fakultet	<p>pridobivanje in izvajanje aplikativnih in evropskih projektov</p> <p>prodaja odpadkov</p> <p>iskanje sponzorjev za urejanje področja okolja in drugih projektov univerze</p> <p>svetovanje gospodarskim in občinskim organizacijam za okolje</p> <p>ocenitev stroškov in usklajenost naložb z načeli TDOU</p> <p>določiti kriterije za odločanje o investicijskih prioritetah, upoštevanje kriterijev TDOU</p> <p>spremljanje ekonomske in TDO donosnosti investicij v času njene uporabe</p> <p>povečati obseg tržne dejavnosti</p>	<p>UM-vse članice</p> <p>UM-vse članice</p> <p>UM-vse članice, UO</p> <p>UM-vse članice, UO</p> <p>UM-vse članice, UO</p> <p>UM-vse članice, UO</p>
Samooskrba	povečati vse oblike samooskrbe (urbana permakultura ...)	<p>uvesti pilotne primere uporabe urbane permakulture predvsem pri izobraževalnih in javnih ustanovah</p>	
Povezovanje	ustvarjanje novih delovnih mest za študente	<p>povezovati se z gospodarstvom, spodbujati prakso študentov v gospodarstvu, razvoj skupnih raziskovalnih in drugih projektov</p>	UM-vse članice

Seminarji, izobraževanja	organizacija skupnih izobraževanj, seminarjev	spodbujanje predstavnikov gospodarstva za gostujoča predavanja na univerzi ponudba gospodarstvu da sofinancira svojim zaposlenim študij na UM izvedba skupnih seminarjev, konferenc ipd. z gospodarstvom	UM-vse članice UM-vse članice UM-vse članice
Založništvo	izdaja priročnikov za gospodarstvo in širšo družbo z namenom spodbujanja TDO	razvoj priročnikov za študente in gospodarstvo s področja TDO	UM-vse članice

Področje	Cilj	Dejavnosti TDOU na UM za obdobje 2012-2020	Nosilci v letu 2013
OKOLJE			
Energija	<p>zmanjšati odvisnost od fosilnih goriv (čim večja uporaba obnovljivih virov) smotrno ravnati z električno energijo</p> <p>izkoriščanje odpadne toplote v kuhinji restavracije in odprava širjenja vonjav iz restavracije po objektu ter izkoriščanje sinergijskih učinkov sproizvodnje toplotne in električne energije</p> <p>zmanjšati izgubo toplote</p>	<p>vgradnja solarnih celic (prodaja odvečne energije)</p> <p>vgradnja fotocelic na hodnike fakultet, sodobna regulacija razsvetljave (razdelitev prostora sever-jug, ki bi upoštevala delež dnevne svetlobe), zamenjava svetilk, klimatske naprave na solarni pogon, ugašanje računalnikov, svetilk ...</p> <p>prenova prezračevanja restavracije v objektu na Razlagovi 20 in vgradnja kogeneracijske naprave v kotlovnico na Razlagovi 14 za pridobivanje dodatne električne energije</p> <p>zmanjševanje svetlobne onesnaženosti</p> <p>obnova oken, sanacija toplotnoizolacijskih ovojev stavb, izolacija sten in strehe, uporaba toplotnoizolacijskih materialov, uporaba termostatskih ventilov na radiatorjih</p> <p>pridobitev energetske izkaznice</p> <p>povezava ločenih instalacijskih sistemov S/J (ogrevanje, razsvetljava, alarmne naprave, žaluzije itd.) v združen sistem (inteligentna instalacija)</p> <p>ocenitev stroškov in donosnosti naložbe</p> <p>usposobiti nekaj sodelavcev UM za energetske svetovalce, ki bi članicam svetovali, kako znižati porabo energije in zmanjšati stroške</p> <p>projekt ŠD PRE-MISLI zeleno</p>	<p>ŠD/Uni energija</p> <p>UM-vse članice</p> <p>EPF</p> <p>UM-vse članice (v skladu z načrti vzdrževalnih del)</p> <p>FE</p> <p>UM-vse članice</p> <p>UM-vse članice</p> <p>ŠD</p>
Odpadki	<p>zmanjšati količino odpadkov</p> <p>ločeno zbirati odpadke</p> <p>zmanjšati količino toksičnih in nevarnih odpadkov (laboratoriji)</p> <p>zmanjšati količino odpadkov iz restavracije</p>	<p>določitev vrste, količine odpadkov in izdelava načrtov za ravnanje z odpadki</p> <p>vzpostavitev sistema za zbiranje, sortiranje in predelavo odpadkov (ločeni koši za smeti v prostorih), informiranje deležnikov o ločenem zbiranju odpadkov</p> <p>izvedba vaj na osnovi mikroeksperimentov</p> <p>preučitev možnosti kompostiranja / živalske hrane</p> <p>projekt ŠD PRE-MISLI zeleno</p>	<p>ŠD</p> <p>UM-vse članice</p> <p>ŠD</p>

Področje	Cilj	Dejavnosti TDOU na UM za obdobje 2012-2020	Nosilci v letu 2013
OKOLJE			
Hrup	zmanjšati hrup	ureditev prometa v neposredni bližini fakultet ureditev mirujočega prometa v štud. naselju na Gosposvetski	
Transport	spodbujati uporabo javnih prevoznih sredstev in koles spodbujati uporabo videokonferenc	uskladitev avtobusnih in železniških povezav, uvedba nove avtobusne linije mestnega prometa do študentskega naselja Gosposvetska postavitev električnih polnilnih naprav za električna vozila širitev kolesarske mreže (izposoja koles, ureditev prostorov za kolesa, posatavitev dodatnih kolesarskih stojal) vzpostavitev cone za pešce in kolesarje v neposredni bližini fakultet nacionalno in mednarodno izvedbo dogodkov izvajati s pomočjo videokonferenc, zmanjšati število letalskih in drugih prevozov	FF, FNM, PEF, ŠD UM-vse članice, EPF, ŠD UM-vse članice UM-vse članice
Zrak	zmanjšati emisije (toplotna menjava izpušnega in svežega zraka) zagotavljati redno prezračevanje univerzitetnih prostorov	izdelava programa zmanjševanja emisij revizija cenovne politike na področju ogrevanja vgradnja filtrov pred izpusti v okolje določiti način zračenja, zagotavljati dovolj čistega zraka v učilnicah za zdravje zaposlenih in študentov projekt ŠD PRE-MISLI zeleno	FG_Projekt PM Inter (B. Trček, M. Lep) UM-vse članice ŠD
Voda	zmanjšati porabo vode	nastavitev senzorjev na umivalnikih zamenjava kotličkov za izplakovanje vzdrževanje cevovodov namestitev zbiralnikov za meteorne vode (uporaba le-teh pri izplakovanju) montaža vodnih filtrov na vstopu instalacije v obj. ŠD priprava navodil za objavo v univerzitetnih prostorih za ravnanje z vodo (za študente, zaposlene in obiskovalce) projekt ŠD PRE-MISLI zeleno	EPF UM-vse članice UM-vse članice UM-vse članice ŠD
Zelena infrastruktura	povečati uporabo zelenih sistemov za izboljšanje kvalitete življenja	sistemska vnašati v urbano okolje zelene površine vgrajevati v sedanje sisteme čimveč fitoremediacijskih rastlin (rastlin, ki zadržujejo prašne delce in črpajo onesnažila iz vode)	
Odpadna voda	čistiti odpadne vode (pred izpustom v kanalizacijo)	vodenje čistilne naprave za tehniške fakultete (za kemikalije) priprava raziskovalnih nalog in projekti na temo čiščenja vode	
Hrana	racionalizirati potrošnjo hrane zagotavljati ponudbo zdrave, biološko pridelane hrane in iz lokalnega okolja	optimiranje števila malic in kosil (e-naročanje) količina hrane v porciji, samopostrežnost promocija zdrave prehrane in zagotavljanje ponudbe le-te, promocija ponudnikov zdrave hrane	UM-vse članice

Področje	Cilj	Dejavnosti TDOU na UM za obdobje 2012-2020	Nosilci v letu 2013
OKOLJE			
	zagotoviti racionalno porabo odvečne hrane	priprava raziskovalnih nalog na temo ravnanja s hrano in zdrave hrane posredovati odvečno hrano brezdomcem in drugim ljudem v stiski	
Surovine, materiali, oprema	zmanjšati porabo surovin in materialov spodbujati skupno rabo opreme spodbujati ponovno rabo odvečnih izdelkov darovanje odvečne opreme, materiala neprofitnim organizacijam in/ali posameznikom v stiski izbor ekoloških in cenovno ugodnih dobaviteljev iz lokalnega okolja	načrtovanje smotrne porabe surovin in materialov ponovna uporaba surovin in materialov načrtovanje trajnostnih produktov register obstoječe opreme uskladitev glede uporabe in nabave opreme izdelava snovnih bilanc fakultet popis obstoječe opreme organizacija študentskega sejma z izmenjavo rabljenih izdelkov priprava seznamov odvečne opreme, materialov in potencialnih odjemalcev, realizacija posredovanja in odpis materialov, izdelkov spodbujanje nakupa od lokalnih dobaviteljev in ekoloških ter varčnih izdelkov	UM-vse članice UM-vse članice UM-vse članice UM-vse članice UM-vse članice UM-vse članice UM-vse članice
Krajinska arhitektura	spodbujati smotrno izrabo tal in prostora	ureditev parkov pred fakultetami in univerzo ureditev zagrajenega prostora za kolesa ureditev zimskih vrtov organizirati lastne vrtove in v sodelovanju s študenti in zaposlenimi pridelovati ekološko hrano za potrebe univerze ureditev atrija ob upravni stavbi ŠD	ŠD
EMAS	spodbujati registracijo Sheme okoljskega vodenja in presojanja (EMAS)	ocenitev, vodenje in izboljševanje okoljskega delovanja, zbiranje podatkov o okoljskih vplivih na UM reden nadzor in revizija okoljskega delovanja fakultet in univerze kot celote (zbiranje in urejanje podatkov) pridobitev certifikata EMAS	UM-vse članice

Odobreno: 18. 12. 2012 Senat UM